

na vrstu poljoprivredne proizvodnje provjeriti jeste li razmotrili sva pitanja, probleme i čimbenike koji utječu na realizaciju investicije.

3. Napraviti analizu same investicije i ocijeniti njezinu isplativost kao zasebnog ulaganja te kao dijela cjelokupnog poslovanja i postojećih aktivnosti i obveza na gospodarstvu.

Da bismo to mogli napraviti, potrebna nam je Vaša **spremnost i mogućnost** da iznesete podatke o Vašem poslovanju, jer je to prvi korak u analizi i ocjeni mogućnosti za realizaciju određene investicije.

Također je potrebno da što detaljnije izložite Vašu **ideju** o proizvodnji u koju i kako želite investirati, jer o informacijama koje Vi nama pružite i njihovoj točnosti i preciznosti ovisi kvaliteta informacija koje ćemo mi pružiti Vama.

Najvažnije! Potrebno nam je **Vaše povjerenje!** Nas ne zanima Vaša financijska situacija, nego jedino način kako što bolje odgovoriti Vašim potrebama i dati Vam kvalitetan savjet!

DJELATNICI HZPSS KOJIMA SE MOŽETE OBRATITI ZA POTREBNE INFORMACIJE:

MARINA MIKŠIĆ, dipl. inž., agroekonomist
Ilica 101/3, 10 000 Zagreb,
tel/fax: 01/3772-466, e-mail: mmiksic@agr.hr

TATJANA BORBAŠ, dipl. inž., agroekonomist
Ilica 101/3, 10 000 Zagreb
tel/fax: 01/3772-466, e-mail: tborbas@agr.hr

ROBERT ČREP, dipl. inž., agroekonomist
Stilinovićeva 7, 10 431 Sv. Nedjelja
tel: 3770-494, fax: 3373-564
e-mail: rcrep@agr.hr

NADA MURGIĆ, dipl. inž., agroekonomist
Budačka 55, 53 000 Gospić
tel/fax: 053/588-123
e-mail: nmurgic@agr.hr

NENAD KANTOCI, dipl. inž., VVV
Karla Tuškana 2, 49 218 Pregrada
tel: 049/376-022, 377-802, fax: 049/376-105
e-mail: nkantoci@agr.hr

DARKO ANTONINA, dipl. inž., stočarstvo
Stari kraj 6, 51 315 Mrkopalj
tel: 051/833-596, fax: 051/833-131
e-mail: dantonina@agr.hr

SINIŠA HRGOVIĆ, dipl. inž., ratarstvo
Vladimira Nazora 2, 33 000 Virovitica
tel/fax: 033/726-587, e-mail: shrgovic@agr.hr

Autori: **TATJANA BORBAŠ**, dipl. inž. agr.
ROBERT ČREP, dipl. inž. agr

Odgovorni urednik: dr. sc. Ivan Katalinić

Grafička priprema: Damir Ravlić

Tisak: FiLeDaTa, Zagreb

Nakladnik:

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu

Ulica grada Vukovara 78 • 10000 Zagreb

telefon: (1) 61 06 190 • fax: (1) 61 09 140

e-mail: hzpss@agr.hr

http://www.agr.hr/hzpss/

PLANIRANJEM DO SIGURNIJE BUDUĆNOSTI

European Union
Delegation of the European Commission
to the Republic of Croatia

HRVATSKI ZAVOD ZA
POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU

Razmišljate o proširenju proizvodnje na Vašem poljoprivrednom gospodarstvu.

Ili želite započeti nešto novo, želite investirati i osigurati bolju budućnost Vama i Vašoj obitelji.

Imate ideju, ali niste sigurni možete li je realizirati?

Kako započeti?

Isplati li se uložiti Vaš novac?

Zanima Vas na koji je način to moguće procijeniti?

S pomoću ovog letka doznajte nešto više o **planiranju proizvodnje, investicijama i procjenama isplativosti ulaganja!**

Upoznajte se s uslugama koje Vam djelatnici Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu mogu pružiti kako bi Vam pomogli pri donošenju odluka o budućnosti!

Jer Vi niste samo poljoprivrednik, vi ste i poduzetnik i upravitelj jednog poduzeća,

Vašeg poljoprivrednog gospodarstva!

INVESTICIJA - što je to?

Investicija je ulaganje novčanih sredstava u imovinu ili proizvodnju koja će osiguravati dobit i koristi u budućnosti kroz dulji niz godina.

Možemo reći da "investirati znači ulagati novac danas da bismo sutra poslovali bolje", osiguranjem boljih i stabilnijih uvjeta za proizvodnju u budućnosti.

Investiranje je uvijek praćeno određenom nesigurnošću i rizikom. Stoga je prije donošenja odluke potrebno procijeniti sve moguće rizike poslovanja i čimbenike koji mogu utjecati na uspješnost ulaganja te prikupiti što je više moguće kvalitetnih informacija iz kojih se može ocijeniti opravdanost, izvedivost i efikasnost ulaganja.

Investicijska odluka nije jednostavan čin. Ona se sastoji od više različitih odluka koje se ne donose istovremeno.

Donošenju odluke prethode:

- pojava ideje o potrebi investiranja,
- prepoznavanje mogućih i prihvatljivih rješenja,
- procjena koristi i troškova svakog investicijskog rješenja,
- definiranje kriterija i izbor metoda za ocjenu investicija,
- donošenje investicijske odluke.

Odluku o investiranju donosite Vi sami jer Vi i snosite rizik odnosno ubirete koristi od ulaganja.

Bez obzira na to je li proizvodnja na Vašem poljoprivrednom gospodarstvu koju želite proširiti ili tek započeti proizvodnja mlijeka, tov ili proizvodnja voća, prije donošenja odluke o ulasku u investiciju razmotrite:

- Vašu financijsku situaciju, izvore i uvjete pod kojima možete nabaviti potrebna novčana sredstva (uklapa li se ova investicija u Vaše ostale planove i hoćete li je financijski moći podnijeti uzimajući u obzir ostale aktivnosti na gospodarstvu?);
- postojeće gospodarske zgrade i njihovo stanje (možda je moguće umjesto izgradnje nove štale proširiti i adaptirati postojeću?);
- zemljišne površine kojima raspolazete, njihovu plodnost, udaljenost od gospodarstva i tržišta za buduću proizvodnju;
- postojeću mehanizaciju i opremu;
- mogućnost prodaje i plasmana proizvoda na tržištu;
- radnu snagu (hoćete li imati dovoljno vremena za dodatni rad, hoće li Vaša obitelj moći sudjelovati u novim aktivnostima i jednog dana preuzeti upravljanje gospodarstvom?);
- znanje i osobno iskustvo;
- izvore potrebnih informacija i njihovu dostupnost.

Da biste mogli sve to procijeniti, planirati i donijeti kvalitetnu odluku, morate znati kakvo je bilo **Vaše dosadašnje poslovanje!**

Znate li kako se kretala proizvodnja na Vašem gospodarstvu proteklih godina, koliki su Vam bili prinosi u ratarskoj proizvodnji, a kolika mliječnost krava? Po kojim ste cijenama prodavali svoje proizvode?

Znate li koliko ste potrošili mineralnih gnojiva, sredstava za zaštitu bilja, stočne hrane i po kojim ste ih cijenama kupovali? Jeste li imali potrebe za plaćanjem sezonske radne snage?

Znate li koliko ste novaca izdvojili za gorivo, za održavanje i popravak poljoprivrednih strojeva ili opreme u staji? Koliki su Vam bili troškovi električne energije, vode, osiguranja, kućanstva?

Da biste sa sigurnošću mogli odgovoriti na ova pitanja, napraviti analizu poslovanja te tako planirati kako će izgledati Vaša buduća proizvodnja potrebno je voditi evidenciju o kretanju prihoda i troškova na Vašem gospodarstvu.

To je jedini način na koji možete ocijeniti uspješnost Vašeg poslovanja te donositi kvalitetne odluke o potrebama i mogućnostima za promjene i poboljšanja u načinu proizvodnje pa tako i o investiranju!

Ako ste se odlučili investirati u određenu proizvodnju, HZPSS MOŽE UČINITI ZA VAS SLJEDEĆE:

1. U suradnji s Vama napraviti analizu Vašeg dosadašnjeg poslovanja, prihoda i troškova, kako bismo dobili sliku o cjelokupnom stanju na Vašem gospodarstvu, načinu proizvodnje, proizvodnim kapacitetima, tehnološkim i ekonomskim rezultatima proizvodnje.
2. Posebnim upitnikom pripremljenim za pojedine vrste ulaganja s obzirom